

Cykl konferencji nt. bezpieczeństwa

Rola szkół i placówek w systemie obrony cywilnej (zgodnie z ustawą OLiOC) – zadania i wyzwania w obliczu współczesnych zagrożeń

Kraków - 24.11.2025

Tarnów - 04.12.2025

Nowy Sącz - 09.12.2025

Wykładowcy: kadra naukowo-dydaktyczna Wydziału Nauk o Bezpieczeństwie UAFM
oraz współpracownicy - specjaliści w zakresie OLiOC.

Konferencje realizowane pod Honorowym Patronatem:
Wojewody Małopolskiego dr Krzysztofa Klęczara, Małopolskiego Kuratora Oświaty dr Gabrieli Olszowskiej
Rektora Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego dr Macieja Kluza

EWAKUACJA I DZIAŁANIA POMOCOWE— BEZPIECZEŃSTWO W PRAKTYCE

DR INŻ. BOGUSŁAW KOGUT

*KIEROWNIK OŚRODKA STUDIÓW W ZAKRESIE BUDOWANIA ODPORNOŚCI
PAŃSTWA W CENTRUM ANALIZ STRATEGICZNYCH*

DZIAŁANIA POMOCOWE

Działania pomocowe w obronie cywilnej obejmują przede wszystkim **ewakuację ludności, organizację akcji ratunkowych i udzielanie pierwszej pomocy, zaopatrzenie (w wodę, żywność, środki ochrony indywidualnej), a także likwidację skażeń i pomoc w utrzymaniu porządku w strefach objętych zagrożeniem i występującymi zdarzeniami.**

Kluczowe są również **działania profilaktyczne**, takie jak **planowanie, organizowanie szkoleń i ćwiczeń**, a także **edukacja ludności na temat zasad bezpiecznego postępowania w sytuacjach kryzysowych.**

EWAKUACJA LUDNOŚCI

- Ewakuacja jest jednym z podstawowych działań mających na celu ochronę życia i zdrowia ludzi, zwierząt oraz ratowanie mienia, w tym zabytków oraz ważnej dokumentacji, w przypadku wystąpienia wszelkiego rodzaju zagrożeń. Jej prowadzenie może mieć miejsce w różnych stadiach zdarzeń niebezpiecznych.
- W praktyce **najczęściej przeprowadza się ewakuację osób poszkodowanych lub bezpośrednio zagrożonych** (także zagrożonego mienia) **po wystąpieniu zdarzenia niebezpiecznego** (np. pożaru, wybuchu lub innego miejscowego zagrożenia) w obiektach lub na terenach.
- Ewakuacja może mieć również **charakter prewencyjny**, tzn. **może być prowadzona z terenów i obiektów, w przypadku zbliżającego się zagrożenia**, np. związanego z **rozprzestrzenianiem się zaistniałych zdarzeń niebezpiecznych** (powódź, katastrofa chemiczna itp.) lub **groźbą prowadzenia działań militarnych w przypadku zagrożeń wojennych.**

EWAKUACJA LUDNOŚCI - RODZAJE EWAKUACJI

Ewakuacja polega na przemieszczeniu się ludności, zwierząt i transporcie mienia z rejonów, w których występują zagrożenia do miejsc bezpiecznych. Z uwagi na uwarunkowania związane z rodzajem i skalą zagrożenia możemy wyróżnić ewakuację I, II i III stopnia.

EWAKUACJA LUDNOŚCI - EWAKUACJA I STOPNIA

Polega na niezwłocznym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia z obszarów/miejsc, w których wystąpiło nagle, nieprzewidziane bezpośrednie zagrożenie **poza strefę zagrożenia**.

Realizuje się ją natychmiast po zaistnieniu zagrożenia dla życia, zdrowia i mienia.

Ewakuację zarządza osoba kierująca działaniem ratowniczym (**KDR**) na terenie objętym akcją ratowniczo-gaśniczą,

Ewakuację organizuje się także na polecenie wójta, burmistrza, prezydenta miasta.

EWAKUACJA LUDNOŚCI - EWAKUACJA II STOPNIA

Polega na uprzednio przygotowanym planowym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia z rejonów przyległych do zakładów, obiektów hydrotechnicznych, ze stref zalewowych oraz rejonów przyległych do innych obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie dla ludności, zwierząt lub mienia w przypadku ich uszkodzenia lub awarii. Realizuje się ją w sytuacji wystąpienia symptomów takiego zagrożenia.

Organizuje się ją na polecenie wójta, burmistrza, prezydenta miasta

EWAKUACJA LUDNOŚCI - EWAKUACJA III STOPNIA

Polega na uprzednio przygotowanym przemieszczeniu ludności, zwierząt, mienia, podczas podwyższania stanu gotowości obronnej państwa.

Prowadzona jest w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.

EWAKUACJA LUDNOŚCI - SAMOEWAKUACJA

Polega na przemieszczeniu się ludności z rejonów w których może wystąpić lub wystąpiło bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia poza strefę zagrożenia.

Prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o własne możliwości (transportowe, zakwaterowania, itd.).

Samoewakuacja - Jak się przygotować do ewakuacji?

Po powiadomieniu o ewakuacji I i II stopnia, mieszkańcy podlegający temu procesowi powinni przygotować się do opuszczenia rejonu zagrożonego.

Powinni zabrać ze sobą niezbędne dokumenty, posiadane środki ochrony przed skażeniami, naładowany telefon+powerbank, radio na baterie, rzeczy osobiste, podręczną apteczkę oraz żywność i wodę **na trzy dni.**

EWAKUACJA LUDNOŚCI

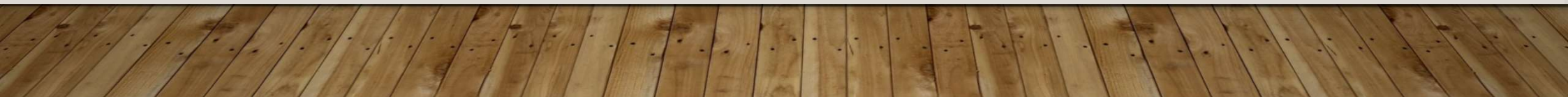
Bagaż powinien być **spakowany** w sposób umożliwiający **łatwe jego przenoszenie**.

Ogólna waga bagażu **nie powinna przekraczać 20 kg na osobę dorosłą.**

Opuszczane mieszkania **należy odpowiednio zabezpieczyć** poprzez **wyłączenie gazu, prądu, wygaszenie pieców, dokładne zamknięcie drzwi i okien itp.**

Wskazane jest **pozostawienie osobom zabezpieczającym domy i mieszkania adresów pobytu w planowanych rejonach rozmieszczenia po ewakuacji.**

Po takim przygotowaniu **należy udać się do wyznaczonych miejsc rozmieszczenia zespołów, zbiórek i ewidencyjno-informacyjnych**

EWAKUACJA LUDNOŚCI

Rodzice (opiekunowie) powinni włożyć do kieszeni dzieci kartkę papieru z informacją nt. imienia i nazwiska dziecka, rodziców oraz adresu zamieszkania, tel. kontaktowy, (w miarę możliwości informację nt. grupy krwi i ewentualnych przewlekłych schorzeń).

Osoby opuszczające rejony zagrożone własnymi środkami transportu udają się bezpośrednio do miejsc zakwaterowania.

PLECAK EWAKUACYJNY

- Plecak ewakuacyjny to narzędzie, które pozwala szybko i skutecznie działać w chwili zagrożenia, zapewniając bezpieczeństwo oraz dostęp do podstawowych środków przetrwania.

Jego posiadanie nie tylko minimalizuje chaos, ale także zwiększa szanse na spokojne i bezpieczne przetrwanie pierwszych trudnych dni. Przygotowanie plecaka ewakuacyjnego to inwestycja w spokój i pewność, że w każdej sytuacji jesteś gotowy.

CO POWINIEN ZAWIERAĆ PLECAK EWAKUACYJNY?

Dokumenty i środki finansowe

- Dowód tożsamości, akty urodzenia, akty własności mieszkania. (dodatkowo kopie dokumentów)
- Dokumenty potwierdzające ubezpieczenie oraz zaświadczenia o dochodach.
- Pendrive z cyfrowymi kopiami dokumentów.
- Gotówka w małych nominałach – przydatna do zakupu jedzenia lub paliwa.

Sprzęt techniczny

- Radio na baterie oraz zapasowe baterie.
- Latarka z dodatkowymi bateriami.
- Kompas, mapa lokalna, GPS.
- Narzędzia wielofunkcyjne, takie jak kombinerki, nóż czy mały łom.
- Gwizdek do sygnalizowania.
- Zapalniczka lub zapałki.
- Otwieracz do puszek.
- Notes i ołówek.

CO POWINIEN ZAWIERAĆ PLECAK EWAKUACYJNY?

.

Żywność i woda

- Posiłki na trzy dni (konserwy, batony energetyczne, suchy prowiant).
- Butelka filtrująca wodę z nowym filtrem.

Odzież i ochrona

- Ubranie na zmianę.
- Kurtka przeciwdeszczowa.
- Śpiwór.
- Maski ochronne na drogi oddechowe.

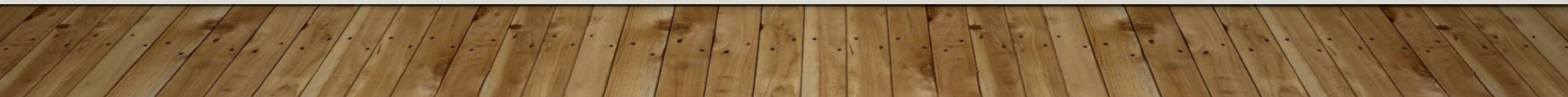
CO POWINIEN ZAWIERAĆ PLECAK EWAKUACYJNY?

. Higiena i zdrowie

- Apteczka pierwszej pomocy, zawierająca:
 - Leki przeciwbólowe, środki przeciwbiegunkowe, elektrolity.
 - Opatrunki, bandaż, plastry, folia NRC, termometr, pęseta.
- Mydło i żel do dezynfekcji.
- Worki na śmieci.

Dodatkowe elementy

- Gumy, sznurki, taśmy izolacyjne.
- Ładowarka samochodowa lub powerbank.
- Telefon z zapasowym źródłem energii

JAK PRZYGOTOWAĆ PLECAK EWAKUACYJNY?

- Uwzględnij indywidualne potrzeby każdego domownika (np. leki na receptę, okulary).
- Dołącz kartę z imieniem, nazwiskiem, adresem i numerem kontaktowym (oznacz plecak).
- **Plecak powinien być zawsze gotowy do natychmiastowego zabrania.**

Najważniejsze wskazówki

- Plecak powinien być lekki, wygodny i łatwy do przenoszenia.
- Każdy domownik powinien mieć swój zestaw.
- Zawartość plecaka należy regularnie aktualizować, aby była zawsze gotowa do użycia.
- Kontroluj terminy ważności żywności i wody oraz sprawność sprzętu.

Polski plecak uciezkowy

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

